

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese de done ori pre septemana: Dum'neca si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditar'a foiei pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori fran'ate, adresate cãtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

N° 36. ANULU XIX.

Sabiu, in 6/18 Maiu 1871.

tru celelalte pãrti ale Transilvanie si pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/3 anu 6 fl. Insetatele se platescu pentru intãi'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a ore cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Unu resunetu durerosu.

Pest'a in 30 Aprilie.

Lacramile natiunei romãne inca n'a incetatu a curge pentru perderea neuitatiloru sei fii Gojdu, Hormuzachi, si iera mörtea neindurata i-a sfasiatu de nou inim'a, i-a cerutu o alta scumpa jertfa. Ioana cav. de Aldulianu, fostulu consiliariu la curtea suprema judecatorësca din Pest'a, in 10 l. c. st. nou intre 10—11 ore sér'a si-a datu sufletulu in manile Dlui. Gelnic'a-i familia plãnge intr'ensulu pre sociulu si parintele celu bunu si ingrigitoriu, iera natiunea romãna pre unulu dintre fii cei mai bravi, care s'a luptatu pentru tesaurulu ei celu mai scumpu, pentru nationalitate, limba si biserica, pentru conditiunea esistintiei acestora pentru libertate. — Virtutile sale romãne: iubirea natiunei, blandeti'a, intieptiunea si dreptatea, ce au storsu si contrariiloru sei stima, voru remanã dreptu monumentu, moscenire fiitöreloru generatiuni. — Ddiu sa-i odiehnësca sufletulu in lacasiurile dreptiloru!

Pest'a 2/14 Maiu.

(Dintr'o scrisöre privata despre mörtea Septemvirulu Ioanu Alduleanu.)

Scriu sub impressiunea unei adunci dureri; nu numai famili'a, ci toti cari amu fostu mai de apröpe cunoscuti, suntemu förte intristati, si simtimu aduncu perderea, ce a lovitu chiaru si biserica si natiunea prin mörtea jüdelui dela tribunalulu supremu, Ioane Aldulianu. Mercuri inca veselu, sér'a plimbãndu-se cu amicii sei la malulu dunarei preste o öra, la 8 se despartiesce si dice mai pre urma in asta vietiã, nöpte buna sötia! fara cá sa simtie elu, fara cá sa presimtie cei ce-lu incongiurau, ca fiulu celu credinciosu alu bisericeii, judele celu mai dreptu si rarulu juristu, nationalistulu si patriotulu celu mai adeveratu, a rostitu pre urma öra aceste cuvinte, a datu mân'a mai pre urma, spre a-si luã diu'a buna pentru totu-dé-un'a pre acestu pamentu.

Joi dimineti'a amu primitu scirea, cându eramu la dejunu, despre mörtea repentina a multu stimatulu barbatu, si alergãndu la familia lu-amu vediutu trupulu despartitu de sufletu, amu vediutu fruntea meditatöria, si gur'a inchisa, cá si cându aru zimbi amaru, asupr'a vre-unei idei nepartinite! Faci'a numai intr'atãt'a erã schimbata, incãtu erã mai palida, altcum se parea numai a dormi. Dupa cum amu intielesu dela familia, a cinatu cu apölitu, a chiamatu pre fiulu celu mai micu Constantinu, sa-lu esame din lectinne, cându inse s'a sculatu sa mërge in cas'a de dormitu, a simtitu de-odata amelieã, atunci ginerile sev, l'a ajutatu in odai'a de dormire, acolo s'a lasatu pre canapea, a avutu inca atãt'a potere, cátu sa se puna in patu, aci inse s'a simtitu förte reu i chiamã pre toti pre nome sa vina la patu, si dice moriu, nu me lasati! Numai decãtu au alergatu ömenii casei dupa medicu, inse unulu n'a vrutu sa via, altulu n'a fostu acasa, abiã dupa o öra a succesu a aduce pre unulu, cându acum Aldulianu erã mortu. Intr'aceea a fostu pornitu si dupa unu falcieru pentru cá sa-i sloböda sãnge, a venitu unulu dar' acel'a n'a sciutu impunge ven'a, si asiã n'a potutu face nimicu, au adusu altulu, acest'a a impönsu ven'a, si a si esitu ceva sãnge, dara indata a incetatu a curge, cãci acum erã pré tãrdiu; sa intindea din trupu, si strigã sa-i intinda picidörelu, sa-lu radice, atunci dömn'a Szerb, care erã de fatia la ridicatu si in momentulu acest'a si-a datu sufletulu, fiindu la sine si in ultimele mominte. Totusi parerea mediciloru suna, ca a muritu de apoplexi'a inimei si a creriloru — Gehirnerweichung und Verkalkung der Herz adern.

La ingropatiunea, ce s'a tienutu Vineri dupa ameadu la cinci öre, au fostu de facia Esc. Sea Fabry, presiedintele tribunalulu supremu, mai toti presiedintii de senatu dela acelasi tribunalu, si förte multi judi dela tribunalulu supremu, curtea de casatione, si dela tabl'a regësca din Pest'a, romãni din Bud'a-Pest'a in numeru mare, si multi orasieni. Serviciulu bisericescu lu-au celebratu 3 preoti, celu romãnu si grecu din locu, afara de acesti'a inca d. preotu Popescudin Banatu, carele din intemplantu erã in Pest'a; sãntirea trupulu s'a intemplantu in curtea bisericeii.

Haiducii comitatensi a tienutu faciele pre lãnga cosciugu, trasu de 4 cai, ductulu a pornitu din curtea bisericeii, prin strad'a postei vechi cãtra ulit'a vatului, de acolo in ulit'a sierpelu pãna la piati'a franciscaniloru, aci s'a opritu cetindu-se o evangeliã, apoi a pornitu ier' pre ulit'a Hatvan si Kerpes pãna la Rochus, in spitalulu acest'a s'a asiediatu apoi trupulu pentru balsamare, si adi dupa amedi va fi tramislu la Transilvania pre drumulu de feru, spre a fi ingropatu la Zernesci.

Id'a densulu, ce o enarã cu placere erã, cá sa mai servësca 2 ani, apoi sa se duca in pensiune, si retraga la Zernesci, unde sa-si petrëca betrãnetiele cercetatu de copii si gineri; ier' brasioveni mai multi, si anume si protopöpu Metianu in cale telegrafica au cerutu invoirea veduvei, sa se aduca trupulu pre spesle loru la Zernesci, spre a se pune la eterna odihna acolo, unde a totu doritu; la ce dens'a s'a si invoitu; adi se va duce cu dramulu de feru, si in 3-4 dile póte fi in Brasiovu, iera fi'a sea Mari'a, va avé celu putienu mãngaierea de a vede cosciugulu, si prin ferest'a, aplicata de asupr'a ultim'a öra, si faci'a bunulu ei parinte.

Preste totu ingropaciunea a fostu intru töte asemenea celei, de care a avutu parte, Emanuilu Gojdu, de eterna memoria. Nu intãlnescu ömu, care sa nu amintiësea de marea perdere ce ne-a ajunsu pre romãni din Transilvania pentru perderea unui atare raro barbatu, nu intãlnescu ömu, care sa nu faca amintire cu pietate de inaltele sele insusiri. Ceriulu inse asiã a voitü, si ömulu in neputinti'a sea nu póte de cátu cu inima infrãnta sa se röge, de spriginulu celu de susu pentru viitorime, si cá sa ni-i mai pastredie multi pre acei pré venerati barbatu, cari ii mai avemu.

3 Maiu.

Este o di ce ne amintesce inceperea unei epoche növe. Anulu 1848 a fostu unu anu de cutremuru politicu si precum cu cutremururile suntu impreunate adese ori si fenomene electrice, asiã vedemu si in societatea omenësca din Europ'a o electrisatiune, carea a treditu pre europeni din langedirea, in carea se aduncisera dupa resbelele cele infricosiate, inceptute in finea secululu trecutü si terminate abiã in alu doilea deceniu din secululu de fatia.

Situatiunea, in care a sflatu acestu anu remarcabilu pre popöre este mai multu séu mai putienu nedeciderea, lupt'a cu sine insele: sa remãna in starea in care se aflau, séu sa scuture ruginile cele din urma a le seculiloru trecuti. Din nedeciderea si siuvarëa acest'a le scöte Parisulu, Franci'a. Cu töta lips'a de telegrafe electrice se respãndesce cá unu fulgeru scirea despre revolutiunea din Parisu si prochiamarea republicei.

Popörelu se decisera, si adeca pentru libertate. Patri'a nöstra atãtu in intielesu mai largu cátu si in intielesulu mai tiermoritu, inca a fostu terita de torentulu generalu. Popörelu dintrens'a, fara de deosebire de nationalitate si de söрте, mergeau si ele mãna in mãna cu spiritulu ce adiasse despre apusulu Europei.

Nu scimu inse este o fatalitate séu in firea lucrului, cá ori ce idea salutarie, cându vine intãiasi data in lume, sub öre care forma mai reala, sa se manifeste debite si intãiu sa ingenunchie ionintea trecutulu? pentru ca indata ce libertatea straluci asupr'a popöreloru, ea incepü a se si intunecã, a disparea sub nuorii noveloru despotii mascate séu pre fatia. In Franci'a se puse in fruntea republicei unu pretendentu de mai nainte la tronulu imperiale alu Franciei, sdrobotu de aliantia celoru trei monarchie, pre la anulu 1814. In Itali'a pap'a Piu IX, admiratu de töta lumea pentru liberalismulu celu neobicinuitu la papi, cu ajutorulu francesiloru, pune capetu republicei romane si impedece unitatea italianiloru. In Berlinu si in alte multe pãrti ale Germaniei puscile si tunurile demãnda tacere parlamentulu nemtiescu din Frankfurt si altoru subparlamente.

Dara la noi? La noi in dilele prime de odata cu libertatea s'a ivitu necuprinderea ei, nepriceperea ei, esplicãndu-o a fi de ajunsu pentru unii si cerendu dela altii, cá sa fia numai asistentii ei. De unde a urmatu nefericitulu resbelu civilu, care s'a supresu cu intervenirea strainiloru.

Pre cum a fostu de mare nedeciderea popöreloru mai nainte, precum a fostu surprinderea de mare pentru grab'a cu carea a sositu öra de rumpe cu trecutulu, asiã a fostu de mare confusiunea in Europ'a intrëga la primirea libertãtiei.

Este mirare dara deca unu popöru, impedece de seculi in viati'a politica, asiediatu in relatiunile cele mai delicate politice si sociale cu alte natiuni (magiari, sasi) ce urmareau, odata pre un'a cale tiente deosebite si alta data pre cãli deosebite tiente deosebite, nu se putea in graba orientã ce are sa faca intr'o situatiune atãtu de insemnata?

Növe cá contemporani si celoru ce au luatü parte activa la cele intemplate in a. 1848, ne va fi cu greu de a apretia in modu criticu töte cãte s'an facutu, pentru ca amu poté provocã resentiminte neplacute, ceea ce nici decum nu o amu dorit. Un'a in sa putemu face si adeca, sa cugetãmu cu multiamire asupr'a acelei memorabile adunãri, cu ocasiunea cãrei s'a prochiamatu unu principiu, prin care romãnulu are de a i se recunösce individualitatea sea nationale.

Cãndu in sa cui'a i se intempla, cá dupa unu infricosiata naufragiu sa afle pre undele mai liniscite unu vasu, in care sa se póta odihni mai comodü de cátu pre scãndur'a carea l'au tienutu de asupr'a undeloru, in decursulu fortunei, de siguru, ca va parasã scãndur'a si se va servi de vasu, nu va parasã vasulu in sa pãna cându nu va ajunge unu limanu siguru; dara nici nu'lu va trãnti de töte tiermurile cugetãndu, ca ori unde si póte pune piciorulu siguru.

Asiã si noi evenimentulu acestu epocalu pentru nationalitatea nöstra trebuie sa'lu privimu cá acelu actü de transitiune din naufragiulu trecutulu, care ne indatoresce odata a ne aduce aminte cu pietate de densulu; de alta parte inse de alu considerã de unu actu, ce ne indatoresce a padi principulu pronunciatu cu ocasiunea lui nevatamatu si a nu'lu confundã in ocasiunea ce ni se presinta mai intãiu, fara de a cercã mai de apröpe la consecintiele binelui nationale si patrioticu.

Dara precum unu vasu trebuie sa-si aiba cartargulu seu, cá sa nu fia espusu numai vointiei undeloru pre care elu plutesce, asiã si principulu trebuie sa-si aiba punctulu seu de orientare. Pre acest'a si l'a designatu natiunea in dinastia.

Trecutululu celu de atunci incöce ne a doveditu si ne dovedesce inca ca alegerea nu a fostu gresita.

Cãtu de corectu s'a urmatu program'a acest'a, deca o numimu asiã, si ca ea este de lipsa a fi

urmata si mai departe? eugetam ca este unu ce destulu de invederatu pentru ori ce judecatoriu ne-preocupatu. Ea cuprinde in sine aderinta la nationalitate, credinta catra tronu si patria. —

Aceste sunt simtiemintele de care suntemu petrunsi candu ne aflamu la aniversarea cea memorabila, carea facu epoca in viati'a nostra nationala.

Eveneminte politice.

Diet'a Ungariei incheia sesiunea presenta in 20 Maiu si in 22 Maiu incepe a trei'a sesiune.

Delegatiunile inca voru incepe lucrarile sele in 22 I. c.

Resolutiunea galitiana seu largirea autonomiei se pare ca va ave in senatulu imperiale aceea-si sorte, ca si dreptulu de initiativa alu lui Hohenwart. Opusitiunea din senatulu imperiale are de eugetu, a secerá prin Dr. Herbst mari triumfuri. Pres'a opusitiunei o spune acest'a pre tote tonurile. Pana si pres'a esterna insa nemtiésca a inceputu a lua parte contr'a ministeriului Hohenwart, in interesulu germanismului. Gazet'a din Breslau anuncia ca conflictulu intre ministeriulu Hohenwart si senatulu imperiale nu se mai pote evita. Sorteá proiectulu de autonomia trebuie ca a vetamatu forte tare pre contele Hohenwart. De alta parte siansele lui la curte se paru a fi forte nefavorabili. De aceea elu resimte forte neplacutu starvinti'a clicei lui Thun, carea abiá mai pote asteptá tempulu pentru o lovire de statu. Spune apoi ca ministrulu, nervosu fiindu, nu s'a potutu moderá de a nu se declará in comisiunea constitutiunale a senatulu imperiale ca si Boemiei voiesce ai face acele-si concessiuni precum Galitiei. Acest'a aduce pre cor. numitei foi in focu si eschiamo ca constitutiunea austriaca atunci aru fi nimicitá, federalismulu inauguratu, germanismulu in Boemi'a sacrificatu cechismulu celui mai brutale si liberatu aliantiei lui Rieger cu iesutismulu.

In intielesulu acest'a vorbesce si „Süd-deutsche Presse“ carea pune intrebarea ca voiesce, regimulu austriacu a face din Boemi'a si Moravi'a unu Schleswig Holstein? care aru trebuí sa mai adauge, sa ne dea ansa de a intreveni si acolo pentru de a incorporá tierile aceste la imperiulu celu nou.

Intalnirea monarchiloru Austro-Ungariei, Germaniei si Rusiei se sustine inca.

Despre incheierea pazei raportédia Favre adunarei nationali din Versailles. Elu arunca vin'a asupr'a insurectiunei, ca nu s'a potutu dobendi o pace mai usióra. Ba insurectiunea aduse lucrulu acolo incátu era pre aci ca pacea sa nu se póta incheia nici pre langa conditionile cele grele ce le ceruse Germani'a la inceputu. Arata cum a respitu indoelile lui Bismark despre puterea Franciei de a pune capetu insurectiunei si apoi cetesco tractatulu pre care l'amu vediuta in estrasu in numerulu trecutulu. Despartiamintele Senei inferióre si Eure voru fi desiertate de trupele nemtiesci numai decátu. Cele ale Oisei, Senei et Oisei, Senei et Marnei si Irei numai dupa ce se va convinge regimulu Germaniei despre restabilirea ordinei. Requisitioni inse nu voru mai face nemtii numai dupa platirea de 1 1/2 miliarde, dar si atunci numai deca nu se voru intardiá platile desdauári, intretineriei trupeloru nemtiesci. Reducerea speseloru pentru intretinerea trupeloru nemtiesci va intrá in viatia, candu numerulu acestor'a va fi mai putienu de 50,000 (in Franci'a). In cea ce privesce comerciulu, Germani'a va tratá pre Franci'a ca si pre Belgiulu, Angli'a etc. Nemtii scosi din Franci'a trebuie sa se reintórca, si se intre iérasii in posesiunea bunurilor lor de domiciliu. — Prinsii francesi capeta voia a se întórce a casa. Cei indreptatiti de a merge a casa voru merge a casa, ceialalti intra iérasii in servitiu. Garnisónele din giurulu Parisului se voru restitui. 20,000 pléca la Lyon, ca sa tréca in Algeri'a si restulu armatei francese va remané de ocam-data dincolo de riulu Loire. Favre amintesce in fine si de bunele dispusiuni, in care a aflatu pre prinsii francesi in Maienti'a si Coblenz; cei 20,000 au si plecatu spre Lyon.

Conditionile aceste grele de pace au maritu indignatiunea francesiloru.

Versailistii au facutu progrese mari in dilele din urma. Acum se astépta o livire decidiétorie.

Din Rusi'a vinu sciri despre pregatirea unei companie contr'a Chivei in Asi'a.

Despre Romani'a reproducemu dupa „Albin'a“ urmatórele:

La alegerile ce de curendu se facura in Bucuresti pentru reprezentanti'a municipala a capitalei, list'a guvernamentalorulu a triumfatu, intrunindu pana aprópe 2000 de voturi, pre candu pentru list'a opusitiunei, celor dela „Romanulu“, nu votara de catu cam a diecea parte atati alegatori.

Candu acu câte-va luni acele-si alegeri se esecutara sub guvernulu dlui Ioanu Ghic'a, atunci list'a liberaliloru, seu a rosiiloru — cum i numescu centraili lor, intrunise cam 1500 voturi, pre candu opusitiunea de atunci, parti'a dela „Pressa“, ce se dice a ordinei, abiá era sustienuta de — o minoritate disparetória.

De unde pote se provina acest'a? Unde ore era — sub Ioanu Ghic'a — multimea de astadi a ómeniloru ordinei? — si unde ore este astadi, sub Lascaru Catargiu, multimea rosiiloru seu liberaliloru.

Ni-a placutu si — ni se impare nimerita combinatiunea ce de curendu o citaramu intr'o foia din Bucuresti, deca nu ne insielamu chiaru in „Pressa“. Se dá cu socoté'a adeca, ca — propriaminte in fie-care parte numai ca la 200 va fi numerulu ómeniloru priceputi, resoluti, activi in acésta privintia; ceialta multime cesti putieni o punu in miscare, o conducu seu o rapescu cu sine.

Va se dica: nici chiaru multimea din capital'a Bucurestiloru n'are crescere si pricepere politica ci ea — se pune in lucrare si se utilisédia pururi'a de cei dela putere!

Deca acest'a se afirma (si — prin esperintia se dovedesce!) despre poporatiunea capitalei: ce se mai tienemu despre biat'a poporatiune de la tíera!

Si deca este astfelu, precum — dorere, cauta sa credemu ca este: iéta ce misi'a si ticalósa este bas'a constitutiunei si libertatiloru publice in Romani'a! Iéta caus'a fundamentala, pentru carea — ori care parti'a vine la putere, gasesce partisani si — dupa draga voi'a sea pote sa-si bata jocu de lege!

Romani'a.

Acésta tíera intrunita si contopita din dóne sorori viteze, era in evulu mediu bulevardulu crestianismului si alu civilizatiunei. Romani'a de si despartita in dóne staturi independinte, prin unitate nationala, „gasea, dupa cum dice Regnault, in ea ins'asi puteri de ajunsu spre a se improví necurmatu . . . , poloniloru si tatariloru“.

Mai departe acéla-si Regnault constatéza puterea romániloru, prin carea ei puteau sa faca minunile cele mari in midiloculu noianului de inimi, cei incungiarau si impresurau de tote pártile.

Puterea acésta o afla in puteric'a organizatiune sociale a romániloru, redimata pre libertatea individuale si proprietatea de pamentu. Acest'a le asigurá in resbele bravuri, ce nu puteau ave celelalte populatiuni crestine slabite prin sclavia. „In tierile feudale, numai nobili fiindu deprinsi la arme, tíer'a se aflá fara aparare pretutindenea, unde nu falfaia stindardele cavaleriloru. In Romani'a totu barbatulu fiindu soldatu, legiuni intregi de apertori se ridicau la celu intáiu semnalu de navalire, mergendu sub stéfi (capatnie) alesii, si alesii forte adese, fara deosebire, din colibi ca si din palaturi. Prin acestu tipu se formau armate insufletite de acela-si spiritulu, de aceea-si ardóre, simtieminte cu multu mai puterice de catu la armatele feudale, compuse de felurite adunaturi la vocea unui suzeranulu, ce adese se facea cunoscutu numai prin faptele sele de impilare“.

„Asiá in acele tempuri, candu castelele principiloru si regaturile cadeau suptu spad'a turco-elgiuchiziloru, románii principatelor Romaniai si Moldaviei opuneau o nestrabatuta si neinvinsa bariera euceririi musulmane“. „Ei figurara intre cei mai faimosi apertori ai crestinatatiei. . .“

Acéla-si istoricu amintesce apoi de necesitatea politica recunoscuta de románi a pactá cu turcii si a se pune sub suzeranitatea portiei, pre langa conditionile cele mai favorabile, pre candu giuru in pregiurulu loru cadeau imperatii si regate sub spad'a musulmana.

Amu citatu cele de mai susu spre a puté vedé cetitoriulu catu de mari suntu armárele unei organizatiuni sociale intemeiate pre recerintiele societáti, ce are sa se folosésca de dens'a. Agoni'a

continua, ne arata insa mai departe autorulu numitu ce au resturnatu organizatiunea de mai nainte. Societatea romana a devenitu prada intrigiloru de totu felulu si ceea ce s'a mantuitu mai departe in Romani'a e de a se multumi naturelului celui tare si venjosu alu romanismului dintrensele.

Dupa multe, mari si grele catastrofe vine in fine resbelulu orientalu din 1853—4, seu mai bine finitulu acestui'a, si ii pune pre románi iéra-si in pusetiunea de a se organizá de asiá, ca organizatiunea acésta sa fia unu radiemu tare pentru averea si pentru prosperarea tuturoru cetatieniloru din statu. Fia-care cetatianu alu Romaniai era indreptatitu a crede ca s'a deschisu o era nóua pentru patri'a sea. La 1859, unu singuru domnitoriu a fostu primulu semnu de consolidare politica. Cei despartiti politicesce se apropia spre a se introni puterile, ca in viitoriu sa resiste mai puterniculu vijelieloru ce aru mai fi possibile in venitoriu sa le atace esistinti'a loru ca statu. Se unescu dara politicesce si devinu unu singuru statu cu unu singuru guvernulu.

Urmarea cea mai firésca aru fi ca dela intronirea in unu singuru statu, cu unu singuru guvernulu, statulu acésta sa nu faca alt'a de catu sa prosperedie, cu atatu mai vertosu, cu catu influinti'a puterei suzerane a portiei si cea protectoria a Rusiei, carea devenise la inceputulu secululu amenintatoria, sa paralisédia prin tractatulu dela Parisu, care puse pre junele statu sub protectiunea tuturoru puteriloru mari si cari de aci incolo erau impedeate de aciunti singuratice din teritoriulu si din autonomia tieriei. Aseptarea acésta a devenitu inse ilusoria prin o procedere pre care, marturisimu, nu o putému pricepe nici decum.

Ministeriele au devenitu proverb'ale dela timpulu de candu era sa incépa prosperarea Romaniai. Unulu venea, altulu se ducea. Si ori care aru fi fostu combinarea unui ministeriu, elu a trebuitu sa fia palmuitu de pres'a interna din momentul ce incepea sa functionedie. Prin acésta s'a pusu temeiulu unei agitatiuni perpetue si unei nestabilitáti ne mai vediute. Nici domnitoriulu tieriei nu a potutu fi scutitu de valurile agitatiuniloru si nici domnitoriulu nu a potutu fi crutiatu de nestabilitate.

Cus'a, cáruu chiaru si contrarii lui nui potu negá meritele pentru radicareá védiei, de care a inceputu a se bucurá Romani'a in afara si pentru prosperarea din laintru, fu detronatu, in unu modu copilarescu si escortatu afara din tíera.

Tíer'a, carea dupa traditiunile ei istorice, dupa insemnatatea ei etnografica si geografica, avea tote siansele de a deveni o tíera respectata in orientulu Europei, in restempu de vre-o câteva septamáni, devenise iérasii objectulu compatimirei de o parte si vétra intrigiloru de alta parte. Románi ajunsesé a cersí din Europ'a unu Domnitoriu, dara pre langa acésta ajunsesé a fi objectulu desbateriloru diplomatiei ca objectulu nimenui. In fine a succesu de a aduce pre tronulu vacantu pre unu principe, de care aducatoriul lui afirmau in totu modulu, ca e de origine si romanu si germanu, ca se trage din casele cele mai insemnate ale Europei, din casa Napoleonidiloru si a Hohenzolleriloru.

Lumea era in dreptu sa astepte acum celu putienu o stabilitate. Lumea credea ca deca pasiunea a fostu neinfrenabile asupr'a unui domnu din sinulu natiunei, acum dupa ce s'a facutu inrudirea politica cu Europ'a, tote agitatiunile voru incetá. Trimbitáriile cele dese de diuastic'a ce predomnea opiniunea publica in tempulu celu dintáiu, despre integritatea caracterului Domnitoriului, despre introducerea o r d i n e i in afaceri si alte de aceste, facea sa créda omulu ca ór'a fericeiei se va incepe celu putienu acum. Dara departe era sa fia asiá ceva. Nu a trecutulu multu si invinuirile nu se mai multiameau a cadé asupr'a ministriloru. Domnitoriulu celu din „casele cele mai ilustre ale Europei, celu mai moralu, celu mai prudentu“ etc. a inceputu a fi objectulu a totu felulu de atacuri, insusirile de mai nainte fura inlocuite prin altele, pre cari nici pre departe nu voimu sa le amintimu. Lucrurile se maturisara asiá de tare, incátu dupa unii, tramiterea Dlui din tíera, dupa altii si chiaru dupa o epistola a principelui Carolu, pre carea o amu publicatu si noi, esirea Dlui din tíera era sa devina fapta.

Astadi ce e dreptu, celu putienu agomotulu s'a mai demolitu, deca putému fi siguri ca preste putiene dile nu se incepe iérasii?

Si intre aceste mescari necontenite tíer'a patimesce, pentru ca ea nu are tempu de asi croi o administratiune buna nu-si póte regulá starea ei

financiale, nu p \acute{o} te sa desv \acute{o} lte nici o imbunatatire pentru popor, c \acute{a} sa-lu faca sa simta si acest'a vre-o atragere c \acute{a} tra patri'a lui si sa-lu faca in adeveru patriot.

D \acute{e} ca se voru mai continu \acute{a} frement \acute{a} rele sus-pomenite, nu tempu indelungatu, d \acute{e} ra scurtu tempu, rom \acute{a} nii se voru trezi in o bnaa dimin \acute{e} tia, ca ti \acute{e} r'a e subminata de invasiunile clandestine, ce se facu pre la spatele certelor lor, si cari iau in partea moldov \acute{e} na dimensiuni de inspaim \acute{a} ntatu; se voru trezi ca aceste au demoralisatu si ultim'a putere a poporului si o au adusu la sapa de lemn; se voru trezi, ca cei ce se diu mari si puternici astadi, voru fi alungati c \acute{a} turburatori din ti \acute{e} ra, si atunci ti \acute{e} r'a f \acute{a} ra bulevardulu celu mai tare, care e poporul si fara de conducatorii ei, cari suntu inteligenti'a va fi nu voimu sa dicemu ce.

Rom \acute{a} nii aru av \acute{e} acelu rotu tristu, de dens'a, carea a resistatu invasiunilor barbare in timpurile cele mai grele, aru cad \acute{e} victima usurintei sele de m \acute{i} nte in seclulu numitu alu luminei.

Politica nationale romana.

Frement \acute{a} rele din Transilvani'a, si o \acute{u} 'a era, norocita dupa noi, ce se deschide romanitatii in genere prin inaugur \acute{a} rele din Brasiovu, fac \acute{a} ndu-ne sa ne g \acute{a} ndimu, la unu mai mare si mai unicu capitalu alu rom \acute{a} nilor in aliantia propusa cu ungurii, dicemu acestea:

Ne adresamu la docti, la inteligenti'a superio \acute{r} a a rom \acute{a} nilor, si pucienu ne p \acute{e} sa asta-data de parerea vulgului, de opiniunea ignorantii.

Vomu pune cestiunile scurtu si vomu cer \acute{e} responsuri clare.

Int \acute{a} l'a intrebare: De sufletele rom \acute{a} nilor s'a interesatu cas'a Austriei, s \acute{e} u de slabirea rom \acute{a} nilor prin divisiune, c \acute{a} ndu a inventatu acestu amalgamu de dogme paradoxiali, pre cari sa zidesca unu ritu aparte numai pentru rom \acute{a} ni, care sa se ch \acute{i} ame: ritulu-unitu?

A d \acute{o} u'a intrebare: Rom \acute{a} nii din Daci'a trajana, suntu ei, s \acute{e} u nu, suntu minimum diece mili \acute{o} ne, din acee-asi origine, cu acele-asi traditiuni, cu acee-asi istoria, cu acele-asi tendintie si aspiratiuni?

Din aceste diece mili \acute{o} ne de rom \acute{a} ni, suntu mai multu de unu milionu maximum papistasi? S \acute{a} ne fie permisa expressiunea, pentru ca unitii nu suntu catholici, si ceea ce-i apropie mai multu de catholici este credintia lor in Pap'a, pentru ca cele-lalte mici patru schimb \acute{a} ri in dogme nu mai pot \acute{u} fi de locu discutate astadi.

A trei'a intrebare: Rom \acute{a} nii toti, diece mili \acute{o} ne, cari voiescu sa trai \acute{e} sca intr'unu singuru corpu nationalu, c \acute{a} buni si adeverati frati rom \acute{a} ni ce suntu, bine este c \acute{a} o a diecea parte din ei sa dica: noi vremu sa fimu frati cu cele-lalte nou \acute{e} mili \acute{o} ne de rom \acute{a} ni in vi \acute{e} tia, dara dupa m \acute{o} rte nu; dupa m \acute{o} rte noi voimu sa fimu unde c \acute{a} nta ingerii si sa-i privim \acute{u} pre densii unde sa tavalescu bivolii; noi sa fimu in sinulu lui Abraham, si ei sa ard \acute{a} in par'a Gheenei? Simtiementu fratiescu este acest'a?

A pat'r'a intrebare: Spiritulu societ \acute{a} tiloru moderne, c \acute{a} si alu societ \acute{a} tiloru vechie si antice, a fostu si este c \acute{a} cei pucini sa m \acute{e} r \acute{g} a dupa cei multi. Principiulu admisu de t \acute{o} te constitutiunile este acela naturalu alu societ \acute{a} tiloru omenesci. Potu d \acute{e} ra pretinde unu milionu de frati rom \acute{a} ni c \acute{a} cele-lalte nou \acute{a} mili \acute{o} ne sa m \acute{e} r \acute{g} a dupa densii, s \acute{e} u este mai naturale, mai justu, c \acute{a} unu milionu sa vina dupa nou \acute{e} mili \acute{o} ne?

A sa ne dica cineva, dintre conventionalisti: s'au vedintu casatoria in f \acute{o} rte buna armonia, fiindu de alte credintie religio \acute{s} e sociulu si de alte soci'a!

Disonantia! vomu strig \acute{a} noi; disonantia in armonia poetica, in credintia nemurirei sufletului. Vai de acelu sociu si de aceea socia, cari credu stinsu amorulu ce primesc \acute{e} si da fie-care la pragulu vietiei materiale!

Cum? domniloru filosofi; intre o parchie cu credintie tari, p \acute{o} te sa m \acute{e} r \acute{g} a unulu la sinagoga si altulu la biseric \acute{a} ? Potu sa er \acute{e} sca pre baiatu crestinu si pre fiica evreica? Potu cei grigiti la nunta, in acee-asi p \acute{a} ne si vinu, unulu sa le cr \acute{e} da corpulu si s \acute{a} ngele Domnului, si altulu c \acute{a} inchipuire numai a corpului si s \acute{a} ngelui Domnului? Divortiuulu morale nu se infiltra intr'ensii d'odata cu unirea corporale?

Aveti f \acute{o} rte slabe credintie, — domniloru filosofi, si f \acute{o} rte slabe cunoscintie de natur'a omen \acute{e} sca alcatuila din materia si spiritulu inseparabilu.

Potu crede parintii materi, cu cunoscintie de inim'a si fantasi'a omen \acute{e} sca, ca impreun \acute{a} ndu unu ortodoxu cu o popistasioica, si vice-versa, n'a sa vina in ac \acute{e} sta parchie, odata macaru in vi \acute{e} tia loru idea ca ei nu voru mai fi uniti pre ceea lume? ca unulu dintre densii are s'o tul \acute{e} sca indata d'aci la Raiu s \acute{e} u la l \acute{e} du, si ca cela-laltu are sa mai ratac \acute{e} sca p \acute{a} na sa i se deschida o p \acute{o} rta s \acute{e} u alt'a, unde negresitu n'are sa-si gas \acute{e} sca obiectulu seu iubitu din lumea acest'a?

— D \acute{e} ra acestea suntu nimicuri! diu cei cu rigorosum c \acute{a} ndu cetescu aceste linie; este unu vulguru care scrie acestea, pentru ca filosofia ne-a spusu nou \acute{e} ca acestea suntu nisce conventiuni ale vietiei!

— Apoi, draga domnule, frate de s \acute{a} nge si inamicu de sufletu, d \acute{e} ca ide'a de dupa vi \acute{e} tia o soci este o chimera, cum de pentru ac \acute{e} sta chimera, ved \acute{e} nia a ignorantii, voesci dumneata sa puni separatismulu intre fratii din acee-asi mama si tata? Pentru ce voesci sa suffi frigulu acolo unde se p $\acute{o$ te resfir \acute{a} caldora? Pentru ce bagi neunirea, infiltri desunirea, acolo unde unirea este naturale, unde inim'a si ratiunea conjura unirea perfecta?

Ni s'a d \acute{i} su de multe ori prin Transilvani'a, de c \acute{a} tra omeni f \acute{o} rte intielegatori, ca ac \acute{e} sta nenorocire se mantine intr'o cauza de interesu materiale, care negresitu ca, pul \acute{a} ndu-se transform \acute{a} , caus'a acestei nenorociri nationale aru putea sa despara; si ni s'a mai si deslusitu ca ore-cari avantagie, mice si imperceptibili, aru fi caus'a reului.

Ne-amu g \acute{a} nditu de multe ori, si f \acute{o} rte desu, la acele conversatiuni, si amu disu adesea: ore noi, statulu Rom \acute{a} nu, cari facemu at \acute{a} t'a politica pr \acute{o} sta in totu timpul nostru, n'am \acute{u} putea ore sa d \acute{a} mu in ac \acute{e} sta politica curatu roman \acute{e} sca, si sa dicemu: d \acute{e} ca fortia sta in unire, apoi celu d'int \acute{a} iu lucru trebuie sa fie unirea tuturor rom \acute{a} nilor la unu singuru altariu, in giurulu acelui-asi potiru? Si pre ac \acute{e} sta cale de idee ne amu disu adesea: superiorii inteligentii, c \acute{a} d. Laurianu, etc. etc. cum de n'au conceputu o asi \acute{a} idea, si in locu a st \acute{a} aci c \acute{a} sa prigonesca chiaru pre rom \acute{a} nulu de dincolo venitu si elu totu aci, pentru ca cestu-laltu cr \acute{e} de mai s \acute{a} ntu pre Patriarchulu de c \acute{a} tu pre Pap'a, crede ca este mai buna jimbl'a de c \acute{a} tu azim'a; cum de acesti superiori din partea Romaniei subjugata, c \acute{a} ndu vinu aci, nu se g \acute{a} ndescu de locu la unu viitoriu mai asigurat \acute{u} rom \acute{a} nilor, ci se marginescu numai in nisce intrige meschine, a s \acute{e} jat \acute{a} pre unitu, a prigoni pre neunitu, si altele asemenea bagatele de f \acute{o} rte micu calibru.

Pre c \acute{a} ndu acesti domni, frati de cruce cu d. Ioanu Bratiau, vedeau pre d. Bratianu ca da patru mili \acute{o} ne jidovului Cr \acute{e} mieux si armeanului Zarifi bacsisu, pentru a-si atrage simpathia jidoviloru si a las \acute{a} deschisa in favorulu ortodoxiei moscovite cestiunea din care resultau acele patru mili \acute{o} ne, cum de nu diceau domnealoru d-lui Bratianu: sa punemu aceste patru mili \acute{o} ne d'o parte, fondu, pentru c \acute{a} sa punemu cu densele, si cu mai t \acute{a} rdia altele la olalta, sar \acute{e} spingemu micile subventiuni ce da sc \acute{o} leloru unite de dincolo scaunulu Papei, sa putem sustrage odata pre rom \acute{a} nii de sub Pap'a, c \acute{a} sa-i facemu intru t \acute{o} te un'a cu mas'a cea mare a rom \acute{a} nilor?

Cum este cu putintia sa nu v'na nici odata in g \acute{a} ndu un'a c \acute{a} ac \acute{a} st'a marilor patrioti rom \acute{a} ni popistasi de dincolo, cari vinu aici in centrulu romanismului, si primescu mai bine a se sv \acute{a} rcoli, a se trudi cum sa se prefaca ca nu suntu popistasi, pre c \acute{a} ndu le aru veni lesne, aru fi cavaleri dicendu: istoria p $\acute{o$ te spune fia-c \acute{a} ruia de unde nenorocirea desbin \acute{a} rei intre rom \acute{a} nii; trebuie sa facemu sa incedie ac \acute{e} sta nenorocita desbinare; voiu sunteti avuti, voi aveti statulu vostru, voi aveti visteria v \acute{o} stra; luati locul Papei in sc \acute{o} lele rom \acute{a} ne de dincolo, pentru c \acute{a} t \acute{o} ta suflarea roman \acute{e} sca sa soci ca aici este si templulu si tronulu romanismului!

Nimene p \acute{a} na acum n'a disu ac \acute{e} st'a; nici-unulu din rom \acute{a} nii popistasi de dincolo n'a propusu un'a c \acute{a} ac \acute{e} st'a; ba inca s'a cam aventatu si idea de unu templu romano-unitu in capital'a Rom \acute{a} niei.

Sinagoge c \acute{a} te postiti, domniloru: dara templu romano-unitu, nu; pentru ca toti rom \acute{a} nii, c \acute{a} ti voru fi ei, aci celu putienu, in centrulu romanismului, trebuie sa ingenunchie la acela $\acute{s$ i altariu, si sa se comunice din acela $\acute{s$ i potiru.

Reulu dintre rom \acute{a} ni de dincolo de Carpati nu lu vomu plant \acute{a} noi si intre rom \acute{a} nii de aici, ne vomu lupt \acute{a} sa lu stingemu acolo; si vedeti voi

cei cu luarea Transilvaniei de deuna-d \acute{i} , t $\acute{o$ te suntu nimicuri, t $\acute{o$ te voru fi clabucu de sapunu in aeru, t $\acute{o$ te voru fi invidii, conventiuni si contracte, scrise pre nesipu uscatu, p \acute{a} na c \acute{a} ndu toti rom \acute{a} nii, t $\acute{o$ ta suflarea roman \acute{e} sca, nu voru intr \acute{a} in adeverat'a unire, in unirea spirituale, precum suntu in unirea naturale.

Sa credeti, iubiti lectori, ca celu ce dice aceste, le dice dintr'unu profundu simtiementu de nationalitate si de romanismu; arunca ac \acute{e} sta idea f \acute{a} ra presump \acute{t} ione, f \acute{a} ra insistare, ci numai spre g \acute{a} ndirea matura a celor mai inteligenti si mai influenti barbati ai romanitatii. „Tr. Carp.“

Variet \acute{a} ti.

* * Festivit \acute{a} tea s \acute{a} ntirei st \acute{e} gului pentru honvedii batal. 21 s'a petrecutu cu pompa Dumineca inainte de am \acute{e} di in piat \acute{a} cea mare in corturi de frundia verde construite anume spre scopulu acest'a si decorate cu stindarde unguresci austriace si de ale dinastiei. S \acute{a} ntirea o a seversitu Escel. Sea Episcopulu rom. cat. M. F o g a r a s s y la care d \acute{o} m \acute{n} 'a comesa Beldi functi \acute{o} na c \acute{a} nasia. Cu ocasiunea ac \acute{e} st'a s'a rostitu trei cuvent \acute{a} ri c \acute{a} tra bataliune, un'a unguresca de Dr. E l t e s capelanu, alt'a roman \acute{e} sca de ases. cons. Zacharia B o i u, parochu gr. or. in cetatea Sabiului si a trei'a nemti \acute{e} sca de predicatorile luteranu B r u k a t s c h. La festivit \acute{a} te a asistatu autorit \acute{a} ti bisericesci, civile si militare de aici si o multime de popor. Dupa am \acute{e} di a fostu banchetu in gradin'a dela „Regele Ungariei.“ — Feciorii batal, fura ospetati pre spe-sele comnei.

* * Dupa com anunciaseramu, sa serbatu de junimea studio \acute{s} a din Sabiu d \acute{u} 'a de 3 Maiu, la carea au luat parte mai multe d \acute{o} mne si domni \acute{o} re, barbati din inteligenti'a preoti \acute{e} sca, miren \acute{e} sca, negutiatori, miseriasi si alii. In sal'a din gradin'a gerlitiana s'a produsu junimea cu o cuventare, declamatiuni, musica vocale si instrumentale. T $\acute{o$ ta petrecerea au avutu coloritulu unei petreceri in familia.

* * C o n c u r s e. Ministeriulu de culte si instructiunea publica n deschisu mai multe concursu, cari tiensescu la inaintarea arteloru frum \acute{o} se. Potu concurge artisti nascuti in Ungari'a si Transilvani'a, cari dorescu a se perfectiun \acute{a} in artele frum \acute{o} se (arhitectura, sculptura si pictura, si in musica). Petitiunile au a se esterne p \acute{a} na la finea lunei lui Maiu. — Se voru mai tramite doi individi, ce voru voi sa se coalifice in cultura vietiei, eventuelu sa devina invetiatori de specialitatea ac \acute{e} st'a. Acestoru li se da c \acute{a} te 1000 fl. spese de calatoria, dara voru fi datori a face, conformu unei instructiuni, raporturi despre esperintiele ce au facutu. Petitiunile se pot \acute{u} d \acute{a} numai p \acute{a} na la 25 Maiu n.

* * Salariiele profesoriloru dela A c a d e m i a de drepturi din Sabiu s'au imbunatatitu. Pentru professorii ordinari de acum s'a facutu salariu de 1600, 1700 si 1800, pentru extraordinari 1200 si pentru suplenti 1000 fl., cu 105 fl. pentru cei d \acute{i} nt \acute{a} iu si 100 fl. pentru cei din urma bani de cortelu. De altmintrea fia care profesorulu c \acute{a} ndu devine prof. ord. are 1500 fl. cu dreptulu de a i se immulti salariulu cu 100 fl. dupa cinci ani. Remuneratiunile de p \acute{a} na acum de 420 pentru directoru 210 pentru bibliotecariu si banii colegiali le voru primi si de aci incolo c \acute{a} p \acute{a} na acum.

* * (C o m i t e t u l u s o c i e t a t i e i p e n t r u f o n d u d e t e a t r u) tiend \acute{u} s \acute{i} edintia sea lunarie Dumineca in 7 Maiu. La ac \acute{e} sta s \acute{i} edintia participara urmatorii dai: presiedintele dr. Iosifu Hodosiu secretariulu Iosifu Vulcanu, si membrii: Alesandru Romanu, Petru Mihali. Presiedintele report \acute{a} , ca statulele societ \acute{a} tii inca n'au sositu dela minist \acute{e} riu, inse inc \acute{a} tu pentru aprobatiunea lor, nu mai este nici o dificultate, si astu-feliu celu multu in decursu de o septaman \acute{a} sa sa sos \acute{e} sca. Apoi totu presiedintele, report \acute{a} ca casariulu l'a insciintiatu despre primirea si elocurea a 200 fl. primiti dela junimea rom \acute{a} na din Aradu c \acute{a} venitul curatu alu unui balu datu acolo in favorulu teatrului nationalu; apoi, ca d \acute{i} u dep. Colomanu Baresay s'a inscri \acute{s} u de membru ordinariu cu unu capitalu de 100 fl. Dupa aceste secretariulu Iosifu Vulcanu report \acute{a} despre urmatoriile contribuii in-curse la densulu: d \acute{i} u G. Marchisiu preotu in com. Satu-mare a tramisu 30 fl.; c \acute{a} o parte din concertulu datu la Baia-mare in parte in favorulu teatrului nationalu; (La ac \acute{e} st'a au contribuitu urma-

lorii: d. Cîracu Barbulu protop. 10 fl., dsiór'a Veronic'a Lauranu 2 fl., dn'a Elen'a Cosm'a 2 fl., dnii Ioanu Tom'a juratu 10 fl., Georgiu Marchisiu preotu 5 fl., Paulu Stanu posesoru 4 fl., Florianu Cocianu advocatu 5 fl., Georgiu Székely protop. emeritu 1 fl., Petru Nyisztoru notariu 6 fl., Grigoriu Fagu preotu 5 fl., Petru Muresianu preotu 1 fl., Georgiu Anderco apotecariu 1 fl., Ioanu Darabanu preotu 1 fl., Dimitriu Soranu invetiatoriu 1 fl., Dimitriu Popu notariu 2 fl. 50 xr., Vasiliu Fabianu 1 fl., dr. Lutez profesore in Satu-mare 2 fl., Sigismundu Sineai teologu 1 fl., Ignatiu Nyisztoru notariu 4 fl., Ioanu Milianu invetiatoriu 2 fl., Georgiu Manu protopopu 5 fl., Ales. Erdös protopopu 5 fl., Emanuilu Pelle preotu 2 fl., Nicolau Uifalusi comite supremu 10 fl., Siafrancovicu, egumenu 1 fl., Petru Mirisianu, preotu 1 fl., Ioanu Antalu, preotu 1 fl., Iosifu Veber, plebanu 1 fl., Dimitriu Soranu, invetiatoriu 2 fl., Ilie Amot'a invetiatoriu 1 fl., dnisiór'a Elen'a Gihea, cá colectanta 12 fl., dnii Grigoriu Popu arch. cá colectantu 6 fl. 50 xr., Ales. Erdös cá colectantu 9 fl., dn'a Susan'a Popu n. Szaploneczay 10 fl., dnii Ioanu Marchisiu, cá colectantu 6 fl., Car. Kállay profesoru 5 fl., Ioanu Rezei preotu 2 fl., Georgiu Leucuti'a preotu 8 fl., Grigoriu Fagu preotu 1 fl. 50 xr., Ioanu Popu protopopu 2 fl. 50 xr., dn'a Teresi'a Sineai preotésa 50 xr., dnii Iosifu Popu, jude cercuala 4 fl., Stefanu Domahidy, protojude cerc. 4 fl., Ant. Popu 2 fl., Andreiu Medanu 50 xr., Vasiliu Indrea 3 fl., Teod. Romanu, preotu 50 xr., Ioanu Romanu, preotu 2 fl. 50., Georgiu Manu, protopopu 2 fl. 50 xr. Carolu Granzer 4 fl., Ioanu Duna 1 fl., Vas. Catoc'a, protop. 2 fl. 50 xr., Augustinu Pelle, preotu 50 xr.) prin dlu Alesandru Romanu a incursu dela comunitatea Drasieu 15 fl.; dela o societatea petrecatória in Bud'a s'a primitu 5 fl.; pentru doue bilete la balulu din Aradu alu teatrului, si anume dela dlu cav. Ioanu Puscariu 3 fl. si dela dlu dr. Iosifu Gallu 1 fl.; si in fine dela dlu dr. Iosifu Gallu tacs'a anuala de membru 6 fl. Dupa aceste s'a staveritu program'a adunării dela Satu-mare, care se publica mai sus.

"Familia"

*(La universitatea din Vien'a) s'a intemplat, dupa cum scrie "Presse" din 3 Maiu urmatórea scena scandalósa. Anu s'a inlocuitu defunctulu profesoru de sciintiele naturale dela facultatea filosofica, la universitatea de acolo dr. Kner prin prof. dr. Karsten, chiamatu din Prussi'a. Iose si studentii dela facultatea medicina si farmacistii suntu obligati, de a ascultá colegiile sele si dr. Karsten este totu-odata esaminatoriu in comisiunea pentru rigorósele doctoratului de medicina, de si objectulu seu se numera intre cele secundare, esaminându-se si de antecesorii sei numai pártile principale. Avendu acestu profesoru ambiti'a, pentru cá sa se prepare elevii si pentru objectulu seu cá pentru anatomia, patologia, fisiologia etc. a inceputu pre lánge aceea, ca propune in unu modu greu de intielesu si dupa unu sistemu propriu isolatu, încátu candidatii nici nu se potu prepará esactu neesistându macaru astu-feliu de cárti, a urmatu cá la rigoróse cadeau fórté multi candidati altmintrelea bine preparati numai la objectulu seu, mai alesu din anatomia planteloru etc. Acést'a a provocatu inca anu unu conflictu, care s'a potutu potoli numai promitendu dr. Karsten, ca la rigoróse nu va esamina in viitoriu asiá de strictu. In estu anu inse netienendu-se elu de promisiunea sea, a reprobatu la esamine din 25 de candidati pre 20 numai din botanica, care resultatu a tulburatu intr'atátu pre elevii dela facultatea de medicina, încátu s'au dusu cu toti la decanulu dr. Braun, cerendu, cá dr. Karsten pre locu sa demisionede. Dupa mai multe negociari care nu avura unu resultatu satisfactoriu, elevii apucara pre dr. Karsten, care tocmai se aratase cu 2 comisari de politie si cu pedelulu facultatiei, acolo (Alte Gewehrfabrik) lu despartira de acesti din urma si-lu tratara cu betie, corteluri etc.

*(Societatea politica din Iassi. Foile coalitiunei respandescu totu felulu de neadeveruri despre intrunirea politica, ce a fostu in cas'a lui Beisade Gr. Sturz'a, la Iassi, si mai cu séma spunu ca persónele cari au participatu la acést'a intrunire politica aru fi hotaritu restringerea libertatiloru prescise in constitutiune.

Iéta adevéru, iéta actulu ce s'a incheiatu in aceea intrunire, in care actu noi nu vedemu sa se fi luatú vre-o hotarire in sensu de vre-o restrictiune óre-care libertatiloru nóstre constitutiunali,

iéta ce celimu in fóia iassiane "Echoulu Muntiloru."

Partitulú luminatu si liberalu, intrunitu in sediintia la locuintia principelui Grigorie Sturz'a, au votatu urmatórea declaratiune de principie:

In faci'a grelei situatiuni, in care se afla tiér'a, subscripii au convenitu a formá o societate politica, si ne obligámu pre onóre a confucrá cu tóte midilócele legali la imbunatatirea si reformarea institutiuniloru nóstre pre calea constitutionale cu sustinerea tronului si a stabilitátei dinastiei, si cu mantinerea celoru patru libertáti fundamentali: Libertatea invetiamentului, a consciintei, a presei si a intruniloru. (Urmédia subsemnatele.)

(Omeru pasia), a cáruí mórté ne-o anuntia diariiele belgiane, s'a numitu Michaiu Lattas si s'a nascutu in anulu 1811—dupa altii in 1806—in Croati'a austriaca, si anumitu in Plaski, lánge Fiume, unde tatalu seu fusese oficiaru intr'unu regimentu confinariu. Crescútu in scóla normala militara, unde si-a cásligatu o scrisóre frumósa, a intr'etu cá cadetu in regimentulu confinariu din Ogulinu, insa fiindu intrebutiatu numai cá scriitoriu preste putienu si-a luatú remasu bunu dela oficiulu seu, a mersu in Bosni'a, trecú la religiunea mahometana si 'si adoptá numele Omeru. Unu comerciante mahometanu l'a luatú la sine cá instructoru pentru copiii sei, si in a. 1833 lu tramise din preuna cu ei la Constantinopole. Aici tenerulu diligente intra cá caligrafu intr'o scóla militara, si preste putienu si sciú cástigá favórea veteranului Chosrew pasia, cu ajutoriulu cáruí'a devení apoi caligrafulu eredelui de tron, viitorului sultanu Abdul Medgid. De aci inainte inaintá cu pasi repedi. Cá generalu supremu sugromá in a. 1851 revolutiunea din Bosni'a, si in a. 1852 pre cea din Muntenegru. Erumpendu la a. 1853 marele resbelu orientalu, Omeru fu numitu maresialu campestru si generalissimu preste tóte puterile armate ale Turciei, cu cari batú pre russi la Olteniti'a in 4 Noemvre si la Cetate in 6 Ianuaru 1854. Pre tempulu resbelului din Crimea, cându puterile apusene faceau sángerós'a campania, Omeru se tiené camu passivu, pána cându in fine, in 17 Februariu 1855, i succese si lui a respinge pre russi la Cupatoria, cu perderi enorme. In lun'a lui Octobré alu aceluia-si anu intreprinse o expeditiune in Asi'a mica. Dupa terminarea resbelului, Omeru fú numitu guvernatore generalu in Bagdad si in anulu 1867 s'au adusu in Candia, pentru a supprime revolutiunea de acolo.

*(Bibliografia.) Dilele aceste a aparutu de sub tipariu o interesanta brosiura, intitulata "Intregirea educatiunei, singur'a garantia pentru societate" de I.P. Florentinu, profesoru de filosofia la liceulu centralu din Iassi. Pretiulu unui exemplariu este numai 33 bani. Se afla de vendiari la tóte librariile din Iassi.

*(Pentru economi.) Aflámu, ca in judetiele Vasluiu, Brail'a, Ismailu, Vlasca si Husi, dupa o plóia abundenta, ce a urmatu in dilele din urma, semanaturile atátu de tótna cátu si de prima-véra suntu fórté frumóse. Agricultorii, mari si mici, desfasura cea mai mare activitate in cultivarea pamántului.

*(Mórté din trasnitu.) Petre Cernatu din comun'a Stonesci, plas'a marginea, districtulu Vlasca, ducendu-se in diu'a de 3—4 curentu cá sa inapoeze nisce boi pre unu tempu ploiosu, din intemplare cadiendu preste densulu trasnetulu, a si incetatu din viétia.

*(Insusirile femeiloru in diferite timpuri.) Femeile la popórele culte eran fiice religióse, mume si consórté nobile, ele transformau casele in templuri de morala, de curatienja si locuintie sacre; urmádu consortiloru si parintiloru, ele au mersu in sclavi'a Babiloneniloru. Fiic'a lui Estae a suferitu in linisce mórté; nevinovat'a Susan'a iubiá virtutea mai multu decâtu insa-si viétia ei; Iudit'a nu s'a inspaimántatu a omori pre inimiculu Olofern, generalulu Babiloneniloru. Mam'a Macabeiloru privindu ingrozitórea ucidere a filoru ei, cari se luptau pentru libertatea patriei, mariá pre dumnedieulu ceriuriloru si alu pamántului; sánt'a scriptura ne arata multe virtuti despre Sar'a, Revec'a si Rutu. Ester imperatricea a mántuitu de pèrdere natiunea sea ce locniá in Persi'a. In betrán'a Grecia femeile petreceau in apartamentele lorú numite Ghenecheum indeletnicindu-se fórté multu cu crescerea fiiloru si cu lu-

crari casnice; imparatés'a Aret'a tórcea de diminiéli'a si pána sér'a lánge trebuitóre pentru porfira Aspasi'a cea frumósa de cele mai intiepte consiliá lui Pericles. Femeile spartaniloru domnean prin virtuti asuprá consortiloru si se mándreau cu nascerea barbatiloru celoru mai viteji. O spartana binecuventandu pre fiulu ei care mergea la resbelu i-a disu: Sa te intorci séu invingatoriu séu sa te veda mortu preste seurtu. Femeile cartagesiloru si-au taiatu perulu facádu funii pentru corábile ce se luptau in contra romaniloru, care incungurara Cartago, iéra in urma vèliendu perirea patriei, s'au aruncatu in flacara care a mistuitu cetatea. La romani feciórele vestale, conservau in templu foculu celu sántitu ce erá simbolulu nevinovatiei. Veturi'a urmádu ordineloru mumei sele, in sángele seu a stinsu dorulu resbunarei lui Coriolanu, ce navalise cu inimicii asuprá Romei; Lucreti'a dupa perderea onórei prin violentia lui Sest, a preferitu mórtéa. Timpurile cele nóne nu suntu inca lipsite de femei virtuóse: Jan'a D'Arc a eliberatu Franci'a de sub jugulu Angliei; Elen'a mum'a lui Stefanu celu mare a scapatu Moldov'a de sub jugulu turciloru, in fine este cunoscuta injurierea ce au femeile pána astadi asuprá civilizatiunei. Dela Zenobi'a regin'a Palmirei pána la Elisabet'a Angliei si Ecaterin'a II a Rusiei, istori'a universalá numera unu siru de domnitóre pline de fama si de potestate. Barbatulu este pre pamántu mai puternicu decâtu feme'a, inse din acést'a nu resulta, ca natur'a a datu unu dreptu, cá celu mai puternicu sa domine asuprá celui mai slabu; puterea fára celelalte insusiri morale aduce sclavagiú, iéra armoniá te formédia sociu. Caritatea este spiritulu femeii, prin care ea devine puternica asuprá biruitorului ei; ea'lu subjuga prin slabiciune si atunce i se pare ca este supusu, cându femeea mai multu dominédia asuprá barbatului.

*(Arm.) Viéti'a omenésca. Din 10 ómeni ce se nascu intr'o di, numai unulu ajunge la versta de 74 de ani; din 18 asemenea nascuti, numai unulu ajunge la versta de 80, si din 43, iéra-si numai unulu ajunge la 85 ani. Din 60 nascuti intr'o di, abiá unulu ajunge la 88 ani, si unulu care are a se face betránu de 100 de ani trebuie sa védia inmormentându-se 3500 persóne nascute totu intr'o di cu desulu, iéra inaintea celui ajunsu la 105 ani, au trebuitu sa móra 14,000. Din 25,000 numai unulu ajunge la 106, ani; din 50,000 numai unulu la 107, si dintre unu milionu de ómeni unulu la versta de 110 ani. Din 100,000 copiiu moru in anulu celu dintáiu alu viétiei lorú 22—53,000; dupa acesti'a urméza 8—900 in alu doilea anu; 4—5000 in alu treilea; 2—3,000 in alu patrulea; 1500—2000 in alu cincilea si chiaru in alu síéselea aru cere inca 1000—1100 de jertfe, insa atunci numerulu 100,000 este scadiutu celu pucinu la 60,000.

*(Se dice ca 3,000,000 de chinezi voru emigrá in Americ'a spre a colonisá locurile desierte, de pre nou continentu; fortie nóne pentru americanii liberali, bratie numeróse pentru agricultur'a si industria, cáci chinezii de si molatici in tiér'a lorú, din caus'a climei si a reului nutrimentu, mai cu séma cu oredu, fiindu mai bine nutriti in Americ'a, si respirádu o clima mai senatósá, voru deveni robesti si se voru apnéa de agricultura si industria. Deci óre jidanii vagabondi de pre la noi si alte lifte parasite nu urmédia exemplulu chineziloru, ducendu-se si ei in Palestin'a care le-a oferit'o Montefior?..

*(Stricóurile in Pest'a la ordine a dilei.) Abiá se asediá complotulu sodaliloru croitori, se asediá, nadusitu de putere, prin arestári in masa — iéta Joi sér'a, in 10 Maiu, se adunara si conspirara sodalii pitari, si poliiti'a fu necesitata a desvoltá putere armata considerabile spre a innadusi miscarea; la acést'a ocazione unii dorobanti fusera vulnerati, asemenea calulu unuia, iéra dintre escedenti trei fusera arestati. Alarmulu tienú dela 7 pána dupa 9 óre, si conflusulu de loeratori intr'unu momentu se urcase cá la 10,000 de capete. Aceste suntu convulsini sociale, cari dovedescu ca corpulu statului nu este sanatosu! —

Burs'a de Vien'a.

Din 5/17 Maiu 1871.

Metalicele 5%	59 30	Act. de creditu	280
Imprumut. nat. 5%	68 85	Argintulu	122 45
Actiile de banca	759	Galbinulu	5 91 1/2